

Verzuimcijfers 2016

Uitsplitsing naar personeels- en schoolkenmerken

Verzuimcijfers 2016

Uitsplitsing naar personeels- en schoolkenmerken

Uitgevoerd door: DUO
In opdracht van: VOION

Uitgave:
VOION
Postbus 2501
6401DA Heerlen
Tel: 045-579 6024
www.voion.nl
oktober 2017

DISCLAIMER

Voion is zich volledig bewust van de taak zo betrouwbaar mogelijke informatie te verzorgen. Dit rapport is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Niettemin kan zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventueel voorkomende onjuistheden.

© Voion 2017. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting verzuimonderzoek 2016	4
2.	Verzuimcijfers 2016	5
3.	Verzuimcijfers en personeelskenmerken	7
4.	Verzuimcijfers en schoolkenmerken	10
	Bijlage 1 Berekening van de verzuimkengetallen	15

1. Samenvatting verzuimonderzoek 2016

.....
Het verzuim in het voortgezet onderwijs (vo) is voor zowel het onderwijzend personeel (OP) als het onderwijsondersteunend personeel (OOP) in 2016 licht gestegen ten opzichte van 2015. Omdat de stijging slechts gering is, is er geen sprake van een trendbreuk. Het gemiddeld verzuimpercentage in het vo beweegt zich de afgelopen 10 jaar steeds rond de 5,0% voor het OP en rond de 5,5% voor het OOP.

Het verzuimpercentage van het OP is in 2016 ten opzichte van vorig jaar gestegen van 4,9% naar 5,1%. Ook in het OOP steeg het verzuimpercentage met 0,2 procentpunt van 5,2% in 2015 naar 5,4% in 2016. De meldingsfrequentie voor het OP is in 2016 gestegen van 1,6 naar gemiddeld 1,8 keer. De meldingsfrequentie voor het OOP is de laatste drie jaar stabiel op 1,3. De gemiddelde verzuimduur bleef in 2016 voor het OP gelijk op 12 dagen; voor het OOP nam deze met een dag toe naar gemiddeld 16 verzuimdagen. De grootste verandering is te zien in het nulverzuim (dit is het percentage werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd); dit is in 2016 bij het OP gedaald met 6,9 procentpunt naar 33,8%. Bij het OOP is de daling 1,8 procentpunt naar 43,6% nulverzuim.

Uitvoering verzuimonderzoek

Ook dit jaar verzamelde DUO de verzuimgegevens en berekende zij de verzuimcijfers. Het dekkingspercentage voor het voortgezet onderwijs komt in 2016 op 94,4% van alle brinnummers. Daarmee geven de verzuimkengetallen uit het onderzoek een betrouwbaar beeld van sector voortgezet onderwijs. DUO berekende de verzuimkengetallen volgens de standaard 'Berekening van ziekteverzuim' zoals die in 1996 door de Projectgroep Uniformering Verzuimgrootheden is opgesteld en in oktober 2005 is aangepast door het Centraal Bureau voor de Statistiek. In de gegevens wordt een onderscheid gemaakt tussen onderwijzend personeel inclusief directie (OP) en onderwijsondersteunend personeel (OOP).

Anders dan in voorgaande jaren zijn de verzuimdata over 2016 niet meer gecorrigeerd op de begin- en einddatum van de verloffmeting. Het 'Besluit informatievoorziening WVO' stelt schoolbesturen in het voortgezet onderwijs volledig verantwoordelijk voor het aanleveren van actuele, betrouwbare en complete verzuim- en formatiegegevens. Vanaf 2016 neemt DUO deze data (ongewijzigd) als uitgangspunt voor de berekening van de verzuimkengetallen. Voor de vo-scholen vergroot dit de transparantie van het verwerkingsproces en de herkenbaarheid van de cijfers.

2. Verzuimcijfers 2016

De ziekteverzuimkengetallen voor het voortgezet onderwijs van 2016 zijn berekend over 94,4% van alle vo-scholen (brinnummers). Het is zeer aannemelijk dat de cijfers daarmee een goed beeld geven van het verzuim in de hele vo-sector. De cijfers geven het totaal van het ziekteverzuim inclusief het verzuim in het tweede ziektejaar.

Tabel: ziekteverzuimgegevens Onderwijzend Personeel en Directie (OP)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ziekteverzuimpercentage	5,0	5,0	5,1	5,1	4,9	5,0	5,2	5,0	4,9	4,9	5,1
Ziekmeldingsfrequentie	1,6	1,7	1,7	1,7	1,5	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6	1,8
Gem. ziekteverzuimduur	12	10	11	11	10	14	14	12	13	12	12
Nulverzuimpercentage	40,3	40,6	39,8	34,0	36,7	41,2	37,9	40,2	47,8	40,7	33,8

Het ziekteverzuimpercentage onder OP in de het voortgezet onderwijs is in de afgelopen elf jaar nagenoeg gelijk gebleven en schommelt rond de 5%. Datzelfde geldt ook voor de meldingsfrequentie en de gemiddelde verzuimduur. Daarmee laten de verzuimcijfers in 2016 géén trendbreuk zien met voorgaande jaren. Wel is er een sterke daling te zien van het nulverzuim (het deel werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd); m.u.v. 2009 is het nulverzuim de afgelopen elf jaar niet zo laag geweest.

Tabel: ziekteverzuimgegevens Ondersteunend Personeel (OOP)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ziekteverzuimpercentage	6,0	5,8	5,8	5,8	5,4	5,2	5,5	5,4	5,1	5,2	5,4
Ziekmeldingsfrequentie	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3
Gem. ziekteverzuimduur	16	14	15	15	14	19	18	16	17	15	16
Nulverzuimpercentage	41,9	42,7	42,1	37,1	42,7	47,7	43,4	43,6	50,5	45,4	43,6

Ook in het verzuim onder het OOP is in 2016 géén trendbreuk te zien; de lichte stijging van het ziekteverzuimpercentage die in 2015 inzette zet zich ook in 2016 voort, maar blijft binnen de bandbreedte van de afgelopen elf jaren. Het ziekteverzuimpercentage onder het OOP is (nog steeds) hoger dan dat van het OP. De opvallende daling van het nulverzuim bij het OP, zien we bij het OOP niet terug. Ook bij het OOP is sprake van een lichte daling van het nulverzuim.

Conclusies

Het ziekteverzuim onder het OP en OOP is licht gestegen, maar de cijfers laten géén trendbreuk zien. Het percentage onderwijswerknemers dat in 2016 niet heeft verzuimd laat de grootste verandering zien. De daling van dit nulverzuim is bij het OP forser dan bij het OOP.

3. Verzuimcijfers en personeelskenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) in het vo over de laatste drie jaar verder uitgesplitst; eerst naar leeftijdscategorie daarna naar geslacht, functie en aanstellingsomvang. De cijfers geven het totaal van het ziekteverzuim inclusief het 2^e ziektejaar.

Tabel: Ziekteverzuimgegevens Onderwijzend Personeel en Directie (OP) naar personeelskenmerken

Achtergrond-kenmerken	zvp 2014	zvp 2015	zvp 2016	zmf 2014	zmf 2015	zmf 2016	gzd 2014	gzd 2015	gzd 2016
VO (OP totaal)	4,9	4,9	5,1	1,6	1,6	1,8	13	12	12
Verzuim max 1 jaar	4,8	4,8	4,9	-	-	-	-	-	-
Leeftijd									
< 35 jaar	3,3	3,2	3,5	1,7	1,6	2,0	8	8	8
35-44 jaar	4,0	4,2	4,3	1,7	1,7	2,0	10	10	11
45-54 jaar	4,4	4,5	4,8	1,6	1,6	1,8	12	11	12
55-64 jaar	7,1	7,2	7,7	1,5	1,5	1,6	20	18	18
> 65 jaar	5,1	7,2	5,7	0,9	1,0	0,4	23	26	24
Geslacht									
Mannen	4,3	4,3	4,6	1,4	1,4	1,6	13	12	12
Vrouwen	5,5	5,6	5,8	1,8	1,8	2,0	12	12	13
Functie									
Directieleden	2,9	3,1	3,1	0,8	0,8	0,8	17	17	18
Leerkrachten (OP)	5,5	5,0	5,3	1,6	1,7	1,9	13	12	12
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	4,4	4,3	5,5	1,6	1,6	3,3	11	10	11
0,5-0,87 wtf	5,2	5,2	5,8	1,6	1,7	1,7	14	13	13
>0,87 wtf	4,5	4,6	4,2	1,5	1,5	1,4	14	13	12

Tabel: Ziekteverzuimgegevens Ondersteunend Personeel (OOP) naar personeelskenmerken*

Achtergrond-kenmerken	zvp 2014	zvp 2015	zvp 2016	zmf 2014	zmf 2015	zmf 2016	gzd 2014	gzd 2015	gzd 2016
VO (OOP totaal)	5,1	5,2	5,4	1,3	1,3	1,3	17	15	16
Leeftijd									
< 35 jaar	3,3	3,1	3,2	1,4	1,4	1,1	9	9	10
35-44 jaar	4,5	4,1	4,2	1,5	1,4	1,4	13	13	14
45-54 jaar	4,8	4,9	4,8	1,3	1,4	1,4	16	14	16
55-64 jaar	6,3	6,6	7,7	1,2	1,3	1,3	21	19	20
> 65 jaar	5,5	6,7	5,7	0,7	1,0	0,4	30	25	34
Geslacht									
Mannen	4,8	5,1	5,3	1,2	1,3	1,2	16	15	16
Vrouwen	5,4	5,3	5,4	1,3	1,4	1,3	17	15	16
Functie									
Onderwijsondersteunend personeel (OOP)	5,3	5,3	5,4	1,4	1,4	1,4	16	14	16
Beheer- en administratief personeel (OBP)	4,9	5,0	5,3	1,2	1,3	1,1	18	16	16
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	4,5	4,9	5,7	1,2	1,2	1,3	15	14	18
0,5-0,87 wtf	5,3	5,3	5,8	1,4	1,4	1,3	17	16	17
>0,87 wtf	5,0	5,2	4,7	1,4	1,5	1,2	18	14	14

Conclusies

Vershil leeftijdscategorieën

In de Nederlandse beroepsbevolking neemt met het stijgen van de leeftijd, het verzuimpercentage en de gemiddelde duur van het verzuim toe en de meldingsfrequentie af. Dit patroon zien we – min of meer - ook terug bij het OP en het OOP, waarbij het verzuim in 2016 – met uitzondering van 65-plussers - over de hele linie is toegenomen t.o.v. 2015.

Opvallend is dat t.o.v. 2015 in het ziekteverzuimpercentage en meldingsfrequentie onder 65-plussers (sterk) is afgenomen, zowel bij OP als OOP. Het is aannemelijk dat 2015 een 'uitschieter' is geweest; doordat deze leeftijdsgroep (nog) klein is, hebben (geringe) schommelingen een relatief groot effect.

Vershil man-vrouw

Vrouwen verzuimen meer dan mannen; dat geldt in meerdere mate voor het OP dan voor het OOP. Vrouwen hebben een hoger ziekteverzuimpercentage en een hogere meldingsfrequentie dan mannen

en bij het OP ook een iets hogere gemiddelde ziekteverzuimduur.

Een gangbare verklaring hiervoor is dat vrouwen meer rollen moeten vervullen dan mannen waardoor de druk op hen groter is. Echter omdat het verschil in verzuim tussen mannen en vrouwen voor het OP groter is dan voor het OOP doet dat op z'n minst vermoeden dat - naast de traditionele rolverdeling - ook de aard van de functie (mogelijkheden om balans werk – privé gezond te houden) een rol speelt bij het verschil in verzuim tussen mannen en vrouwen. In het licht van de feminisering van het vo, is het dan ook raadzaam dat de school oog heeft voor de balans werk-privé van vrouwen.

Directie verzuimt minder

Binnen het OP, verzuimen directieleden minder dan leerkrachten. Directieleden hebben vaak meer regelmogelijkheden en kunnen, als zij zich 'niet lekker voelen', de werkbelasting zelf afstemmen op wat zij op dat moment aankunnen. Daardoor hoeven zij zich vaak niet ziek te melden. Het werk van directieleden is vaak minder tijd en plaatsgebonden dan dat van leerkrachten of het OOP. De hogere gemiddelde ziekte duur bij directie lijkt deze aanname te ondersteunen; korte periodes van verminderde belastbaarheid of ziektes lijken 'intern opgevangen' te worden en komen daarmee niet in de statistieken terecht.

Aanstellingsomvang en verzuim

In de relatie tussen de aanstellingsomvang en het verzuim lijkt er in 2016 een verandering te hebben plaatsgevonden. In tegenstelling tot eerdere jaren, is het verzuim bij de groep werknemers (OP en OOP) met een aanstellingsomvang van minder dan 0,5 wtf niet meer het laagst; het verzuim is nu het laagst bij de groep werknemers met een aanstellingsomvang van meer dan 0,87 wtf. Dit komt doordat het verzuim bij de groep < 0,5 wtf (sterk) is gestegen en het verzuim bij de groep < 0,87 wtf (sterk) is gedaald. De oorzaak van deze omslag is niet duidelijk.

Het hoogste verzuim is net als andere jaren bij de groep werknemers (OP en OOP) met een aanstellingsomvang tussen 0,5 en 0,87 wtf. T.o.v. 2015 is het verzuim in deze groep ook (fors) gestegen. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat aanstellingsomvang en leeftijd en/of geslacht met elkaar samenhangen; er zijn meer jonge starters en vrouwen die in een kleinere aanstellingsomvang (deeltijd) werken.

4. Verzuimcijfers en schoolkenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) over de afgelopen drie jaar uitgesplitst; eerst naar verstedelijkingsgraad en daarna naar schoolgrootte. De cijfers geven het totaal van het ziekteverzuim inclusief het 2^e ziektejaar.

Tabel: Ziekteverzuimgegevens Onderwijzend Personeel en Directie (OP) naar schoolkenmerken*

Achtergrond-kenmerken	zvp 2014	zvp 2015	zvp 2016	zmf 2014	zmf 2015	zmf 2016	gzd 2014	gzd 2015	gzd 2016
Denominatie									
Openbaar	5,0	5,2	5,5	1,6	1,7	1,8	12	12	12
Rooms-katholiek	4,7	4,6	4,7	1,5	1,5	1,7	14	13	13
Protestants-christelijk	4,7	4,8	5,0	1,6	1,6	1,9	12	12	11
Algemeen bijzonder	5,0	5,0	5,4	1,7	1,6	1,8	12	11	14
Gereformeerd, reformatorisch, evangelisch	3,7	3,8	4,6	1,6	1,6	1,9	10	11	10
Vrije scholen	4,6	6,4	6,2	2,0	1,9	2,2	9	12	16
Overig	5,3	5,3	5,4	1,6	1,7	1,9	13	11	12
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	5,3	5,2	5,4	1,7	1,7	2,0	13	11	11
Verstedelijkt	4,8	4,8	5,0	1,6	1,6	1,8	12	12	12
Niet verstedelijkt	4,8	4,8	5,3	1,5	1,5	1,6	14	13	13
Regio									
Noord	5,2	5,1	5,0	1,5	1,5	1,7	14	12	12
Oost	4,9	5,0	5,4	1,6	1,6	1,8	12	12	13
West	4,8	5,1	5,3	1,7	1,7	2,0	12	11	12
Zuid	4,8	4,5	4,7	1,4	1,4	1,5	15	14	13
Provincies en G5									
Groningen	5,2	5,1	5,4	1,4	1,5	1,7	15	13	13
Friesland	5,0	5,1	4,5	1,4	1,5	1,6	15	13	11

Drenthe	5,4	5,0	5,1	1,7	1,7	1,8	12	10	11
Overijssel	5,5	5,3	5,3	1,6	1,5	1,7	13	13	13
Gelderland	4,5	4,9	6,8	1,6	1,7	1,8	12	11	39
Flevoland excl Almere	5,2	4,5	5,3	1,5	1,0	1,8	15	22	13
Utrecht excl Utrecht-stad	4,8	4,9	5,1	1,8	2,0	2,2	11	10	12
Noord-Holland excl Amsterdam	4,6	4,8	5,2	1,6	1,7	2,0	11	10	13
Zuid-Holland excl Den Haag en Rotterdam	4,5	4,9	5,1	1,6	1,7	2,0	11	11	12
Zeeland	4,6	5,0	5,9	1,5	1,6	1,6	13	13	12
Noord-Brabant	4,6	4,2	4,3	1,4	1,4	1,5	15	13	12
Limburg	5,3	5,0	5,4	1,3	1,4	1,4	17	16	15
Amsterdam	5,9	5,9	6,1	1,8	1,7	2,1	12	11	13
Rotterdam	5,4	5,1	3,7	1,6	1,7	1,7	15	12	9
Den Haag	5,1	6,2	5,2	1,8	2,1	1,8	10	10	9
Utrecht	4,8	4,8	6,8	1,4	1,5	1,9	14	12	12
Almere	5,0	5,2	5,7	2,0	2,1	2,4	9	10	13
Schoolgrootte									
< 50	6,0	6,0	6,5	1,3	1,4	1,5	20	17	17
50-100	4,7	4,4	4,7	1,5	1,6	1,9	13	10	11
100-200	4,6	4,9	5,0	1,6	1,6	1,9	12	12	11
> 200	4,9	4,9	5,2	1,6	1,6	1,8	12	12	12
Salarisschaal									
LA	4,1	4,4	7,1	1,3	1,4	1,1	14	13	13
LB	5,6	5,7	5,7	1,8	1,8	2,0	12	12	11
LC	4,9	5,1	5,4	1,6	1,7	2,0	13	12	13
LD	3,8	3,8	4,2	1,3	1,4	1,6	12	11	12
LE	3,4	3,1	2,9	0,7	0,7	0,7	21	18	18
Schaal 13 en hoger	2,5	-	3,3	0,5	-	0,5	19	-	22
Schooltype									
Havo/vwo	3,8	3,6	4,2	1,5	1,6	1,9	11	10	10
Pro	6,3	6,0	6,1	1,3	1,3	1,4	20	18	17
Vmbo	4,2	4,5	6,2	1,7	1,8	1,8	10	10	14
Vmbo-t	5,1	5,7	3,1	1,4	1,5	1,1	16	15	11
Vmbo-t/havo/vwo	5,3	4,3	4,7	1,4	1,5	2,0	15	11	10
Vmbo/havo/vwo	5,0	5,0	5,2	1,6	1,6	1,8	13	12	12
Niet Westerse migratie achtergrond									
< 5% migratie achtergrond	4,4	4,5	4,9	1,5	1,5	1,9	13	12	12
5 – 10% migratie achtergrond	4,6	4,6	4,9	1,6	1,6	1,8	12	11	12

10 – 25% migratie achtergrond	4,8	4,9	5,0	1,6	1,6	1,8	13	12	12
25 – 50% migratie achtergrond	5,3	5,3	5,8	1,6	1,7	1,8	13	12	13
> 50% migratie achtergrond	6,4	6,8	6,8	1,9	1,9	1,9	14	13	12

Tabel: Ziekteverzuimgegevens Ondersteunend Personeel (OOP) naar schoolkenmerken*

Achtergrond-kenmerken	zvp 2014	zvp 2015	zvp 2016	zmf 2014	zmf 2015	zmf 2016	gzd 2014	gzd 2015	gzd 2016
Denominatie									
Openbaar	5,1	5,4	5,7	1,4	1,4	1,3	15	14	15
Rooms-katholiek	5,1	4,9	4,9	1,2	1,2	1,2	18	16	16
Protestants-christelijk	4,9	5,3	5,2	1,2	1,3	1,2	18	17	16
Algemeen bijzonder	5,0	5,0	5,4	1,4	1,4	1,4	15	13	15
Gereformeerd, reformatorisch, evangelisch	3,9	3,6	4,3	1,3	1,3	1,1	16	13	16
Vrije scholen	5,4	4,9	3,7	1,6	1,6	1,3	12	17	17
Overig	5,8	5,8	6,3	1,4	1,4	1,5	17	15	19
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	5,8	5,9	6,0	1,5	1,5	1,5	16	14	15
Verstedelijkt	5,0	5,1	5,2	1,3	1,3	1,2	16	15	16
Niet verstedelijkt	4,8	4,4	5,1	1,2	1,2	1,2	18	15	17
Regio									
Noord	4,6	4,3	5,1	1,1	1,2	1,2	17	15	15
Oost	5,2	5,3	5,5	1,3	1,4	1,3	16	15	18
West	5,3	5,5	5,5	1,4	1,5	1,4	16	14	15
Zuid	4,9	4,8	5,1	1,2	1,2	1,1	19	18	16
Provincies en G5									
Groningen	4,5	3,9	4,9	1,2	1,2	1,2	17	13	16
Friesland	4,5	4,5	4,7	1,0	1,1	1,1	17	17	16
Drenthe	5,1	4,5	6,2	1,2	1,2	1,4	16	14	14
Overijssel	5,1	5,4	6,0	1,2	1,2	1,2	16	16	20
Gelderland	5,2	5,2	3,5	1,4	1,5	1,2	17	14	46
Flevoland excl Almere	4,3	4,5	5,1	1,1	1,0	1,3	17	19	17
Utrecht excl Utrechtstad	5,4	6,0	5,4	1,4	1,4	1,3	18	17	17
Noord-Holland excl Amsterdam	4,8	4,5	4,7	1,2	1,3	1,3	16	13	15
Zuid-Holland excl Den Haag en Rotterdam	4,9	5,3	5,6	1,4	1,5	1,3	15	14	16
Zeeland	5,0	4,6	6,1	1,3	1,4	1,3	18	16	13
Noord-Brabant	4,6	4,5	4,7	1,2	1,1	1,1	17	17	16
Limburg	5,5	5,9	5,5	1	1,1	1,0	23	21	17

Amsterdam	6,6	6,7	6,4	1,7	1,7	1,6	16	13	15
Rotterdam	6,4	5,9	6,8	1,5	1,5	1,3	17	16	20
Den Haag	5,3	5,4	5,9	1,5	1,9	1,3	15	13	13
Utrecht	6,7	8,0	6,0	1,7	1,5	1,4	17	17	15
Almere	5,8	5,8	5,9	1,8	1,6	1,8	15	11	19
Schoolgrootte									
< 50	6,0	5,4	5,3	1,2	1,2	1,5	18	16	14
50-100	5,1	5,7	5,7	1,3	1,3	1,4	18	15	15
100-200	5,0	5,2	5,4	1,3	1,4	1,3	17	15	15
> 200	5,1	5,1	5,3	1,3	1,4	1,3	16	15	16
Salarisschaal									
Schaal 1 t/m 4	7,0	6,7	7,1	1,4	1,4	1,4	19	18	19
Schaal 5 en 6	5,3	5,3	5,7	1,4	1,5	1,5	15	14	15
Schaal 7 t/m 9	4,3	4,8	4,6	1,2	1,3	1,3	15	14	15
Schaal 10 t/m 12	3,3	3,8	3,6	1,0	1,1	1,0	15	14	15
Schaal 13 en hoger	2,0	1,9	4,3	0,6	0,6	0,7	18	14	25
Schooltype									
Havo/vwo	5,1	5,2	5,1	1,4	1,4	1,3	17	14	16
Pro	5,8	5,3	5,0	1,2	1,2	1,4	18	15	14
Vmbo	4,7	5,1	6,6	1,4	1,5	1,2	15	13	19
Vmbo-t	4,6	5,6	8,0	1,1	1,2	1,0	16	19	22
Vmbo-t/havo/vwo	3,9	5,8	5,0	1,3	1,1	1,3	10	18	15
Vmbo/havo/vwo	5,2	5,2	5,4	1,3	1,3	1,3	17	15	16
Niet Westerse migratie achtergrond									
< 5% migratie achtergrond	4,6	4,0	4,6	1,2	1,2	1,1	17	15	16
5 – 10% migratie achtergrond	4,9	5,0	5,3	1,2	1,3	1,3	17	15	17
10 – 25% migratie achtergrond	4,9	5,2	5,3	1,3	1,4	1,3	16	15	16
25 – 50% migratie achtergrond	6,2	6,2	6,0	1,5	1,4	1,4	17	16	17
> 50% migratie achtergrond	6,4	6,8	6,6	1,6	1,7	1,5	15	14	14

Conclusies

Verstedelijkingsgraad

Het verzuim in sterk verstedelijkte gebieden is het hoogst; voor het OOP is dit beeld duidelijker dan voor het OP. Blijkbaar heeft het OOP meer 'last' van de verstedelijkte populatie dan het OP. Het laagste verzuim voor het OP is in de verstedelijkte gebieden; voor het OOP is dit in de niet verstedelijkte gebieden; de verschillen met de andere gebieden zijn echter klein. T.o.v. 2015 is het verzuim bij zowel het OP als OOP in alle gebieden gestegen. Deze stijging was (met 0,7 procentpunt)

het grootst voor het OOP in de niet verstedelijkte gebieden.

Met betrekking tot de ziekmeldingsfrequentie en de ziekte duur zijn er geen grote veranderingen te zien t.o.v. 2015. De grootste verandering betreft de meldingsfrequentie bij het OP in de verstedelijkte gebieden; deze is in 2016 met gemiddeld 0,3 keer gestegen naar 2,0.

Schoolgrootte

Scholen met een omvang van 50 – 100 medewerkers laten voor het OP het laagste verzuimpercentage zien. Voor het OOP hebben scholen met deze omvang echter het hoogste verzuimpercentage. Afgaande op de verzuimcijfers van 2014 en later is het maar de vraag of schoolomvang en verzuim samenhangen. Alleen kleine scholen met minder dan 50 personeelsleden laten voor het OP een consistent beeld zien: Het verzuimpercentage is door de jaren heen het hoogst voor deze scholen, de ziekmeldingsfrequentie het laagst en de gemiddelde verzuimduur het langst; dit beeld blijft ook in 2016 bestaan. Wellicht dat de druk op docenten om zich *niet* ziek te melden in kleine scholen groot is omdat interne opvang van zieke collega's daar problematischer is dan in grote scholen. Docenten melden zich dan pas ziek als het echt 'mis' is en zijn dan langere tijd uitgeschakeld.

Denominatie

Het beeld van ziekteverzuimpercentage tussen de verschillende denominaties is in 2016 vrijwel gelijk aan die van de voorgaande jaren; Rooms-katholieke en Protestants-christelijke scholen laten een lager verzuim zien dan Openbare- en Overig bijzondere scholen. Dit geldt zowel voor het OP als in grote lijnen voor het OOP. Als de denominatie verder wordt uitgesplitst, dan blijken vooral Gereformeerd, reformatorisch, evangelische scholen en Rooms-katholieke scholen een lager verzuim te hebben; de verschillen tussen de overige denominaties zijn niet zo groot. Opvallend is dat het verzuim onder het OP bij de vrije scholen ruim een procentpunt hoger ligt dan het gemiddelde van het OP in de sector, terwijl dat onder het OOP gestaag blijft dalen tot ruim anderhalf procentpunt onder het landelijk gemiddelde van het OOP. Een eenduidige verklaring is hiervoor echter niet te geven.

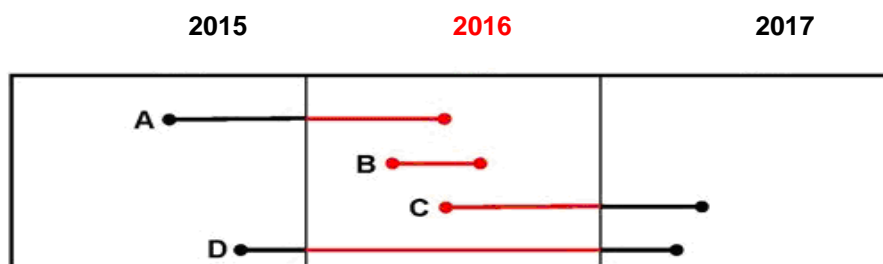
Verandering achterstandsgroepen

Ook voor 2016 geldt dat het ziekteverzuimpercentage stijgt met de proportie leerlingen met een niet westerse migratie achtergrond; dit geldt voor zowel het OP als ook voor het OOP. Voor het OOP geldt eenzelfde relatie ook voor de meldingsfrequentie. Voor het OP lijkt die relatie er niet te zijn. Het toenemend verzuimpercentage in relatie tot de proportie leerlingen met een niet westerse migratie achtergrond wordt in hoofdzaak bepaald door een hogere ziekmeldingsfrequentie, de gemiddelde ziekteverzuimduur is voor alle categorieën scholen ongeveer gelijk.

Ten opzichte van 2015, is het verzuim in 2016 in bijna alle categorieën toegenomen. Alleen voor scholen met 50% of meer leerlingen een niet westerse migratie achtergrond, blijft het ziekteverzuimpercentage gelijk (OP) of daalt (OOP).

Bijlage 1 Berekening van de verzuimkengetallen

Bij de interpretatie van de data is het belangrijk om te weten hoe de verschillende kengetallen worden berekend. Voor deze berekening wordt de 'Standaard voor verzuimregistratie' gevolgd. Voor een uitgebreide uitleg over de berekeningsmethodiek en de formules, zie de ['definities en berekeningen'](#). In onderstaande figuur wordt kort uitgelegd welke delen van het verzuim meetellen voor de berekening van de verschillende kengetallen. Daarbij stelt iedere letter (A t/m D) personen voor en ieder balkje het begin en eind van het verzuim van die persoon. De vakken geven de tijd in jaren weer.

- **Het ziekteverzuimpercentage (ZVP)** geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in de verslagperiode (in dit geval 2016) verloren is gegaan wegens ziekteverzuim. Voor de berekening van het ZVP 2016, worden alle verzuimdagen in 2016 meegeteld. In bovenstaand voorbeeld betreffen dit dus alleen de rode delen van het ziekteverzuim van persoon A t/m D.
- **De ziekmeldingsfrequentie (ZMF)** betreft het gemiddeld aantal ziekteverzuimmeldingen per werknemer in een bepaalde periode. Voor de berekening van de ZMF 2016, worden alleen die gevallen geteld waarvan het ziekteverzuim is gestart in 2016. In bovenstaand voorbeeld zijn dat dus de personen B en C.
- **De gemiddelde ziekteverzuimduur (GZD)** geeft de gemiddelde duur van de ziekte weer en is alleen te interpreteren in combinatie met het ZVP en de ZMF. Voor de berekening van de GZD 2016, worden alle ziekteverzuimdagen geteld van die personen van wie het ziekteverzuim is beëindigd in 2016. In bovenstaand voorbeeld zijn dit dus de ziekteverzuimperiodes (zwarte én rode delen) van de personen A en B. Bij de berekening van deze maat worden deeltijders meegeteld als fulltimers.
- **Nulziekteverzuimpercentage (NZV)** is het percentage werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld in 2016. Voor de berekening van het NZV 2016, worden de werknemers zonder ziekteverzuim in 2016, gedeeld door het totaal aantal werknemers in 2016.

De hierboven beschreven verzuimmaten hoeven niet evenredig met elkaar samen te hangen. De maten worden namelijk allemaal over deels verschillende gevallen gemeten. Zo blijkt de berekeningswijze van de gemiddelde ziekteverzuimduur (GZVD) bijvoorbeeld een 'na-ijleffect' te kennen; zeker bij langdurig verzuim. Een hoge GZD kan theoretisch worden veroorzaakt doordat er veel (langdurig) verzuimgevallen worden afgesloten in dat jaar, zonder dat dit gepaard gaat met een hoog ziekteverzuimpercentage in dat jaar zelf.

Omdat de schoolsamenstelling invloed heeft op de ziekteverzuimkengetallen, is het moeilijk om de eigen prestaties te interpreteren ten opzichte van 'het sectorgemiddelde'. Beter is het om de eigen schoolcijfers af te zetten tegen een vergelijkbare referentiegroep die – qua kenmerken – overeenkomt met de eigen school. In de [Verzuimbenchmark-VO](#) is een dergelijke vergelijking mogelijk. Hierdoor zijn de eigen prestaties objectiever te beoordelen. Via een grafiek en een analyse van Verzuimbenchmark-VO de specifieke situatie, worden gerichte adviezen gegeven. Ook berekent de een indicatie van de verzuimkosten.

